

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat er zonder noodzaak in zijn woning is binnengetroten ten einde een bouwwerk waarvoor geen vergunning vereist is te inspecteren.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 1 mei 2007 constateerde een toezichthouder van de gemeente Renkum vanaf openbaar terrein dat op het perceel van verzoeker een bouwwerk is geplaatst, waarvoor door het college van burgemeester en wethouders geen bouwvergunning is verleend.
2. Bij brief van 2 mei 2007 deelde het college van burgemeester en wethouders aan verzoeker mee dat hij tot 1 juni 2007 de gelegenheid had om voor deze schutting met een hoogte van 2950 mm een vergunning aan te vragen dan wel deze schutting te verlagen tot een - vergunningsvrije - twee meter.
3. Op 10 mei 2007 bezocht de toezichthouder de woning van verzoeker met de vraag het perceel te betreden. Verzoeker stond dit niet toe.
4. Verzoeker stuurde over dit voorval op 11 mei 2007 een e-mailbericht aan de gemeente Renkum. Hij gaf aan dat hij zich tijdens het bezoek van de toezichthouder bedreigd en geïntimideerd voelde. Hij schreef:

“... Gisteren was er een medewerker van handhaving bij mij aan de deur en wilde mijn woning betreden om foto's van een schutting te maken.

Hij zei dat hij bevoegd was te allen tijde desnoods zonder toestemming mijn woning te betreden en overal foto's van te nemen. Hij legitimeerde zich eerst niet, na aandringen stelde hij zich voor. (...)

Het gaat over een zaak waar al correspondentie over loopt, zie brief van 2 mei van Dhr. P. Wij moeten voor 1 juni antwoorden en wij zullen dat doen. (...) Ik werd door uw medewerker geïntimideerd en bedreigd. Ik wil die man niet meer aan de deur. U krijgt netjes binnen de door u gestelde termijn antwoord op uw brief. (...)

Ik wil van u garantie vandaag per omgaande dat ik geen onverwachts bezoek krijg. Het is niet urgent en geen gevaarlijk situatie. Kan ik die garantie krijgen? Wat moet ik doen als iemand van uw organisatie vanmiddag probeert toegang te verkrijgen? ...”
5. Hierop reageerde de burgemeester van de gemeente Renkum diezelfde dag met de telefonische mededeling dat de toezichthouder 's middags zou komen met een machtiging tot binnentreden en in gezelschap van twee agenten. De burgemeester had deze

machtiging op 10 mei 2007 afgegeven aan de toezichthouder om ter uitvoering van een onderzoek naar bouwwerken zonder toestemming van de bewoner de woning binnen te treden. De machtiging was van kracht op 11 mei 2007 en de drie daarop volgende dagen.

6. Op 11 mei 2007 heeft de toezichthouder met gebruikmaking van de machtiging en in gezelschap van de twee agenten zich toegang verschaft tot het perceel van verzoeker en foto's gemaakt van het bedoelde bouwwerk.

7. In reactie op de brief van het college van burgemeester en wethouders van 2 mei 2007 liet verzoeker bij brief van 28 mei 2007 weten dat het bouwwerk geen schutting van 2950 mm betreft, maar een vergunningsvrij bouwwerk. Hij verzocht de gemeente een afspraak te maken in geval er nog vragen over het bouwwerk mochten zijn.

8. Bij brief van 21 juni 2007 liet het college van burgemeester en wethouders weten dat uit een controle die is uitgevoerd op 5 juni 2007, is gebleken dat het inderdaad een vergunningsvrij bouwwerk betreft, te weten een bijgebouw met een oppervlakte van minder dan 10 m² en een hoogte van minder dan 3 meter.

I. Bevindingen

1. Bij brief van 16 mei 2007 klaagde verzoeker bij de Nationale ombudsman over de bedreigende en intimiderende handelwijze van de toezichthouder en het binnentreden middels een machtiging, terwijl er correspondentie over het bouwwerk liep en de termijn om te reageren nog niet was verlopen. De Nationale ombudsman stuurde de klacht op 11 juni 2007 ter behandeling door aan het college van burgemeester en wethouders.

2. Verzoeker heeft bij e-mailbericht van 26 juni 2007 aan de gemeente aangegeven af te willen zien van zijn recht om zijn klacht mondeling toe te lichten.

3. Op 29 juni 2007 reageerde het college van burgemeester en wethouders inhoudelijk op verzoekers klacht. Het college geeft in deze reactie (onder meer) het volgende aan:

“...De exacte woordelijke weergave van bovenstaande is helaas niet meer te achterhalen. U geeft aan te zijn geconfronteerd met een intimiderende bouwinspecteur, terwijl onze bouwinspecteur aangeeft slechts melding te hebben gemaakt van zijn wettelijke bevoegdheden. (...)

Gelet op de gang van zaken en de opmerking van (verzoeker; N.o.) dat slechts met een formele machtiging tot binnentreden inspectie van het bouwwerk mogelijk werd, is een dergelijke machtiging afgegeven. Gelet op onze gemeentelijke verantwoordelijkheid tot het uitvoeren van bouw- en woningtoezicht zijn wij niet alleen bevoegd, maar ook verplicht tot inspectie door de Woningwet. (...)

Ons college realiseert zich dat dit zeer onplezierig kan overkomen op u als inwoners van deze gemeente. Het was natuurlijk geenszins de bedoeling om u te bedreigen of misbruik te maken van onze bevoegdheid. Ook voor onze eigen medewerkers is een dergelijke escalatie buitengewoon confronterend en behoort niet tot de dagelijkse gang van zaken.

Gelet op de aangevoerde feiten en omstandigheden enerzijds en onze wettelijke taak en verplichtingen anderzijds, komen wij tot de conclusie dat uw klacht ongegrond is. Dit neemt niet weg dat wij ons blijven inspannen om de communicatie met u te optimaliseren. Daarnaast spreken wij nogmaals uit dat wij het betreuen dat u zich bedreigd heeft gevoeld. ...”

4. Verzoeker klaagt er bij de Nationale ombudsman onder meer over dat het college van burgemeester en wethouders voorbijgaat aan het feit dat er al correspondentie liep over het bouwwerk en hij derhalve niet de noodzaak inzag om de toezichthouder toegang te verschaffen tot zijn perceel, mede gelet op het feit dat het bezoek hem op dat moment niet uitkwam. Verzoeker acht deze handelwijze erg intimiderend en bedreigend.

5. In reactie op de klacht liet het college van burgemeester en wethouders weten dat de controle op 10 c.q. 11 mei 2007 losstaat van de legaliseringsbrief die op 2 mei 2007 was verstuurd, omdat de eerste inspectie niet volledig was. Het college schrijft onder meer:

“...De eerste inspectie kon slechts plaatsvinden vanaf openbaar terrein, en het terrein van de burens. Daarbij is in eerste instantie een 'legaliseringsbrief' gestuurd, waarmee (verzoeker; N.o.) in de gelegenheid is gesteld alsnog een bouwvergunning aan te vragen. Omdat de inspectie echter niet volledig kon plaatsvinden, is op een later tijdstip een bezoek gebracht aan het perceel zelf. Dit was daarmee de eerste controle op dit perceel, en niet een tweede inspectie op het perceel.

Deze 'hercontrole' staat daarmee los van de - per brief - geboden mogelijkheid om een vergunning aan te vragen. Het college was nog niet op de hoogte van de exacte omvang en constructie van het bouwwerk. Bij een volledige controle in een zo vroeg mogelijk stadium zijn alle partijen gebaat. Het college voldoet aan het verplichting om bouwtoezicht uit te oefenen, en de 'bouwer' heeft in een zo vroeg mogelijk stadium duidelijkheid over de kans op legalisering van het bouwwerk. Bovendien kunnen in een vroeg stadium doorgaans nog relatief eenvoudige aanpassingen worden verricht, die in een later stadium van de bouw - bijvoorbeeld ná de afbouwfase - veel kostbaarder zijn.

(...)

(Verzoeker; N.o.) heeft in zijn gesprek met onze toezichthouder (d.d. 10 mei 2007) aangegeven geen controles toe te staan zonder machtiging van de burgemeester. Om deze reden zag de burgemeester zich genoodzaakt een machtiging af te geven...”

II. Beoordeling

6. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd. Van belang is wie de verwachtingen heeft gewekt en of die verwachtingen gerechtvaardigd zijn.

7. In het onderhavige geval heeft verzoeker een brief gehad van het college van burgemeester en wethouders waarin hem tot 1 juni 2007 gelegenheid is geboden om de door de toezichthouder geconstateerde schutting te verlagen dan wel hiervoor een vergunning aan te vragen. Indien de gemeente na de eerste controle vanaf het openbare terrein en het terrein van de burens van mening was dat er onvoldoende duidelijkheid bestond over de exacte omvang en constructie van het bouwwerk had het naar het oordeel van de Nationale ombudsman in de rede gelegen een volledige controle uit te voeren alvorens een legaliseringsbrief aan verzoeker te sturen. Door deze brief reeds te sturen mocht verzoeker er volgens de Nationale ombudsman gerechtvaardigd op vertrouwen dat hij tot 1 juni 2007 de gelegenheid had op deze brief te reageren dan wel in overleg met de gemeente eventuele nadere afspraken over controles te maken. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat verzoeker het onaangekondigde bezoek van de toezichthouder daags na het ontvangen van de legaliseringsbrief niet had verwacht en hierop afwijzend heeft gereageerd. De Nationale ombudsman volgt het college van burgemeester en wethouders niet in zijn standpunt dat deze 'hercontrole' losstaat van de - per brief - geboden mogelijkheid om een vergunning aan te vragen. Gelet op het feit dat het binnentreden van een woning tegen de wil van een bewoner een indrukwekkend middel is dat een inbreuk vormt op het huisrecht, dient dit middel terughoudend te worden toegepast. Nu er reeds correspondentie liep tussen verzoeker en de gemeente over het bouwwerk, mocht verzoeker er naar het oordeel van de Nationale ombudsman op vertrouwen dat er geen noodzaak was een dergelijk middel in te zetten. De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van college van burgemeester en wethouders te Oosterbeek, is gegrond wegens strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

Onderzoek

Op 27 augustus 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer M. te Heelsum, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renkum te Oosterbeek. Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de

klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Het college van burgemeester en wethouders deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. Verzoekschrift van 23 augustus 2007, inclusief de daarbij horende correspondentie en bijlagen.

2. De reactie van het college van burgemeester en wethouders van Renkum van 25 oktober 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond